

اسلامك تفعنه خادم مقالات
مع الت شكر قبول ونشر اولونور

يازاك شخصيتي دكل، يازيناك اهيئي
نظر دقتة آليئي.

كلن يازيلردن شايد قبول كورولنلر
تاسمخ سيرا سيله درج ايديلير.

كوننده ريله جاك آثار، اوقوناقلي
و مختصر جه يازيلش اولماليدر.

ديني، علمي، ادبي، اجتماعي

مخبر

۱۳۳۸

بسم الله الرحمن الرحيم

صاحب، مدبري، محروى :

اداره خانه سي :
بايزيد جامع شريفك تربه قاييسي
قارشيسنده

مركز توزيبي :
باب عالي جاده سنده (اتحاد
تجارت) كتيخانه سي

آبونه بدلي :
سنة لكي ۱۰۰ غروش
آلتی آيلني ۵۰

ملك اجنييه ايچين ۲۵ غره ش ضم
اولونماليدر .

آبونه قيدي معامله سي هر سنده نك بونجي
وايكنجي آلتی بندن اعتبار آ اجرا اولونور

في: غروش

۱۰

جمادی الاخره

۱۳۴۲

جلد

۴

عدد

۴۴

و خواصندن صرف نظر ؛ بز بوآیت کریمه دن اک
اول « بخار قوتی » آ کلایورز !

ارکان حربیه قائمقامی

عبدالرحمن

مصر مکتوبلری

بر هندلی میسیونرک اسلامیت حقنده کی
سوزلری

و بزم ایچونه درسی عبرت اولاجوه عملی نتیجه لر

خبر مخصوصمزدن :

مرکزی هندستانده آویارده بولنان ته توزو-

فیقال جمعیتی (Theosophical Society) ایکنجی
رئیس هندلی (ژینارازادازا) کچنلرده قاهره نك
الکپیوک اوتلارینک برنده بری انکلزجه، دیکری
فرانسزجه ایکی مصاحبه یاپدی . موضوعلر (دینیتک
یکی اساسلری) و (دینلرک رول) ایدی . بو
موضوعلرک تدقیق و تفصیلنی دیکله مکدن زیاده
عالم دینیلن بر هندلی نی کورمه ک و دیکله مک مراقیله
کیتدم .

بیاض بردون و دیزلره قدر اینن بر کوملک
کیوردی . باشنده سیاه برتاقیه ، کوزلرنده قولاقدن
طاقه کوزلک ، کوکسندنه عاند اولدینی جمعیتک علامت
مخصوصه سی آصیلی ، اوموزندن آشاغی یه ده ایپکلی
بر آتقی صارقیوردی . ص وراتی اسمردن زیاده
چوقولا ته رنگنی آندیریوردی . فصیح برانکلزجه
ایله سوزه باشلادی . برقاچ دقیقه ده نه نك و کیمک
آدامی اولدینی آکلاشیلدی . ایکی سنه اولده
استانبوله کنج خرسیتیانلر جمعیتی (Y.M.C.A) نك
ایلری کلنلرندن (شهروود نه ددی) کلشدی .
غزته لر مزدن بعضی لری ویره جکی قونفرانسلری
کونلرجه اعلان ایتدیلر ، شهروود نه ددی پی مدح

کندی فابریقه لرنده طویلر ، تفککلر ، زرهلیر ،
شمندوفرلر ... الخ یاپدیرمیان ملتله قنا بر معدن
حکمنده بولندینی حالده ، بالعکس دمیردن هر درلو
استفاده نی تأمین ایدن دولتلر ایچون ده او قدر
فائده لیدر . برده شویله دوشونه لم :

دمیر ، مثلاً قازمه ، کوره ک کوسکو اوله رق
کوری یوواسندن چیقاریور . صکره ده بوکوره ،
دمیری نه ریتک صورتیه اوندن اخذانتقام ایدیور .
فقط هر ایکسینک اتحادی چلیکی میدانه کتیرمکه
بودفه بونک فائده سی دها چوق وبالطبع مضرت ده
دها مدهش اولیور ! مع التأسف خبر ویره لم که ؛
بوآیت جلیله ده کی عظمت افاده یه ، و عملکتمزده کی
دمیر معادنک و کمورک کثرتنه رغماً اهالیز ؛
چلیکچی دکل ، شیمدی یه قدر دمیرچی بیله
اوله مامشدر ! ..

صو حقنده کی : « من الماء کل شیء حی »
آیت جلیله سی دخی بویله در . « صودن هرشی
دیری اولور ! » مألنده بولنان بو اخبار جلیلی
دخی بز مسلمانلر اسکی فهمیته کوره ؛ صوسمز ،
انسانک یشایه میه جغنی آکلایه رق دائماً چشمه لرک
اوزرینه یازمش بولنیورز . حالبوکه بو احتیاجی
اک اوافق چوققلر بیله « بووا ، بووا » دییه رک
اظهار ایده کلکده درلر ؛ دیمک ایسترز که ؛ مراد
الهی ، انسانک صو ایچمه سی لزومنی آکلاتمق
دکلدر . ذاتاً آیتده دخی « کل انسان » ویا
« کل اشجار » بیورلماشدر . بالعکس « کل شیء »
دنیلورکه ؛ طولانیسیله هرشی ایچون حیات
مجازی مراد ایدلمش دیمکدر ! ..

کوکل ایستردیکه ؛ آلتون حروفاته بو آیت
جلیله ، لو قوموتیفلرک باجالرینه ، درتنوطلرک اک
معنا و یوکسک محللرینه وفابریقه لرک نظرلره چارپه جق
صاچاقلرینه یازلسون ! چونکه سائر قوتلرندن

ایندیلر . آله الدینی موضوعلر غایت جاذبیدی .
 حیاتک ، سحیه نک معناسی ، اخلاقک اساسلری ، اوکا
 بوسفرکی کبی صرف بر مراق سائقه سیله دکل ، استفاده
 امیدیه کیمشدم . مکر حیاتک ده ، سحیه نک ده ،
 اخلاقک ده معناسی ، اساسلری ، ایجابی همجنسلر
 ایچون فدای نفس ایمش . هم باشده حضرت عیسی
 اولق اوزره اینیاض دولایولا ودها عقلمده هیچ
 قالمایان بر جوق اسکی پاپاسلرک یایدینی کی . قوتفرانس
 مدنی دوام ایستکجه هیچ بر نوع علمی تدقیق و تتبعه
 موضوع بحث اولمادن بر بحق ساعت پاپاسلرک مناقب
 ومفاخرینی دیکله دک . بوسفر اوکا بکزه برشی
 اولمادیسه ده میسیونر جنابلری پروتستانلی یان
 چیزه رک کجیدی و دینلرک حیاتده کی رولی ، موضوعده
 اسلامیتدن بحث واسلامیتی ایچیه مدح ایندی . ازان
 جمله بوتون دینلر آره سنده وحدانیت الهیه نک اک
 آتشین معتقدی اولان اسلامیت ، قادینک سویه سنی
 ایلک اولارق یوکه لشمش و اوکا مال و ملکنی اداره
 حقنی و یرمش ، حال بوکه بو حق ایلک و یرن خریستیان
 ملتی انجیق ۱۸۷۴ سنه سنده قبول ایتمش . اسلامیت
 جنس ، ملیت طبقه ورنک فرقی کوزه تمیه رک اک
 صیقی برقرده شلکی مؤمنلری آراسنده تأسیس ایلشدر
 دیدی و صکره : « مع التأسف قرآنک علو وعظمتک
 بی پایانیسنده بر فخر مست و مستغرق اولان مسلمانلر
 عین حقیقتلری دیگر احوال و طبایع و ممالک
 مخصوص رمزله افاده ایدن دیگر دینلری تمامیه
 اعمال ایدرک هیچ بر صورتله تدقیق ایتمشلردر .
 حال بوکه بک اسکی زمانلر دینبری انسانلر کندیلرینی
 الله اولاشدیر احق استقامتی چیز مشلردر . ساده
 یوللر باشقه باشقه در . دین محمدینک روحی اسلام ،
 یعنی امر الهی به عرض تسلیمیت نتیجی استراحت
 وجدانیه (اندوئیزم) ده ده بولمقده در . فقط بودینده
 الله اسمی موجود دکلدرد . اندوئیزست ، چامور

خلقت و طبیعتی داخلندن کندیسند الله فی شقیق عقده
 وسبیت قانون عمومیی قارشیسند بر مسلمان
 قدر صفوت و اطمینان ایله سجده ایتمکده در .
 مسلمانک اللهنده بولدیغنی اندوئیزست ، بالتحقیق
 الهی بولدیغنی کندی طبیعتده کندی بولارق الله
 واصل اولور و کندینه سن بوسک دیر . انسانله
 الله بر اولدینی اعتقادی وهله اولاده احکام
 اسلامیه ایله ضد ظن اولور . حال بوکه بواعتقاد
 صوفیه نک اساسی تشکیل ایتمکده در ، دیدی .
 و بر آرز صکره آئیده کی سوزلری علاوه ایلیدی :

« اسلامیتده دیندن غیری مفکوره بوقدر .
 اسلاملر دینلرینی حقیقتک اصولک بیانی اوله رقی
 بیلیرلر . مسلمانلر باشلرینه کلن اضطراب و بلالری
 اللهدن کلدی دیه قبول ایدرلر و تسلیمت کوسترلر
 ازاله سنه چالیشمالر ، اسبابی آراشدیرمزلر . بویه
 بر اعتقاد مسلمانلر ایچون بر کفردر . »

بالآخره خریستیان و موسوی دینلرینه کجیدی
 اولر حقنده در . بر قاج سوز سویله دکدن صکره دوام
 ایندی : « دینلر کونش طیفنده کی رفکر کیدر .
 بورنکلر که عینی کونش شعاعنک اهتزازلریدر . کیم
 ماوینک قرمزیه قانق اولدیغنی ادعاه جسارت
 ایدم بیلیر ؟ بز برورنکی ترجیح ایدم بیلیر ، فقط
 اونو دیکر لرندن اوستون طوتامایز . دینلر ایچون ده
 عینی وارددر . هیمی عین حقیقتی احترا ایدن
 و کندیلرینه خاص اولان رمزله انسانیت
 خدمت ایتمشلردر . رمز لرندن ، شکل صوریلرندن
 تجرید اولورسه بوتون دینلر سر عالی الهی بی میدانه
 چیقارمقده درلر که بوسر انسانک نفسی فدا ایله
 اللهلا شماسیدر . یعنی ... یعنی پروت - انلا شماسیدر .
 کو و بورسکز یا . نه کی تشبیهلر و معاقله لرندن
 صوکره نه نتیجه یه وار یورز . هنرلی میسیونر
 ده صکره آکلاندی که : ایکنجی زبانی اولدی

جمعیت و یا مذهبك مقصدی ایسه بوتون دینلری - اشکال و عادتنه دوونماق اوزره حاوی اولدقلری حقیقت اطرافده برلشدیرمک یمش. بوکون دنیاده بالجمله دین سالکلی آراسنده بویله براتلاف و آکلاشمه یه میال بویوک بر حرکت وارمش (!) Théosophy ده بوجهانشمول اتحاد و اخوت حرکتنه یاردیم ایده جکمش. ذاتاً موغوللرک اک بی-ک ایمپراطورلردن اکبرخان [*] وزیری ابوالفضله بوتون دینلردن هانکیسنک دوغری اولدیغنی صورمش ده ابوالفضل جواب اولمق اوزره بر محل حاضر لامش، او ایه بوتون دینلرک سالکلینی چاغیرمش. هرکس کندی دینی حق و حقیقت اولارق کوسترمش، مناقشه باشلامش، اکبرخان نهایت گورمش که آیین و مراسم تنوعی ایچنده وحدت ادیان وارد. دوشونجه سی فاده ایتمش و دیمش که: شکله رنکجه مختلف کلر واردر. مادام که کلری سه ویورز، نیچون برجنس، یاجشید اوغرینه بر بر مرزله قاوغا ایدم. بوکلری یولمقدن وچیکنه مکدنسه برلشدرم و اونلرک آلاجه لی بولاجه لی ده کیشیکلکنک اوستندن (کل) ی سه وهرک تقدیر ایدم.

انجق صاحبک قریحه سندن بشقه استناد کاهی اولیان تشبیهلر، استعاره لرله دینلر باطریلوب چقارلسه یدی دنیاده دین نامنه برشی قالماددی. میسیونرک اوتهدنبری اسلامیت علیه سویلنن و آرتق تمجید پلاوینه دونن بکلک سوزلردن پک اوزاق اولیان بیاناتی (محفل) یازدیر مقدمه معنا یوقدی. فقط عملی بر نتیجه چیقارلمه سنی ممکن کوردیکمدن

[*] جلال الدین اکبر شاه، نصرالدین محمد هایونک اوغلی اولوب ۱۲ تشرین اول ۱۵۴۲ ده (ارکوت) قلعه سنده طوغمش ۱۲ شباط ۱۵۵۴ ده لاهورده جلوس ایتمش ۱۲ تشرین اول ۱۶۰۵ ده اکره ده و تحال ایله مشدر

یازمقدن کندیمی آلامادم. مسلمانلرک دیکر دینلرله اوغراشمه مه لری، یعنی دین علمامزک سائر دینلری تدقیق و تتبع ایتمه مه لری حقیقتده دوغری بیله اولسه بو مسلمانلر ایچون برقیصه اولماز. بالعکس ژینارژازانک تعیری وجهله اسلامیتی حقیقتک صوک بیانی بیان مسلمانلرک دینلرینه اولان مربوطیتلرینک شدتی کوسترد. دیمک مسلمانلر دینلرینه ربط قلب و ایمان ایدهرک خارجه باقق عهد و ایمان شکنمکنی کوسترمه مشلر و دیمک اسلامیت میلیونلرجه شخصک طاشیدینی ایمان و ذکالرک احتیاجلرینه، تأسس ایتدیکی آندن شمدی یه قدر کچن بیک اوچیوز و کسور سنه ظرفده تمامیه تقابل ایتمش، هم او یله ایتمش که اسلامیتدن، کوروب بیلدکدن آ کلا دقدن صوکره، آریلان تک بر قفا، تک بر ذکا شمدی یه قدر چیقمامش. هانکی دین ۱۳۴۰ سنه لک تاریخنده بویله بر ره قوری، تأسس ایتدیکی کوندنبری أئنده بولوندرمش. اسلامیت وحدانیت الهیه شامپیونی دکل، بوتون موجود دینلرک شامپیونیدر. مسکوت کچدیکی، مشکوک نیراقدینی و یاعقل و منطق، ایجاب طبیعتیه اویمادینی بر نقطه سی وارمیدر؟ ذاتاً ژینازا ژادازا جنابلرینک اسلامیتی واسع مفهوملره شامل بر صورتده مدح ایدیشی و بو مدحه شخصی تقدیرینی ده علاوه ایتهدن کچمه یشی کندی علیه اک بویوک دلیل. دیدیکی کبی ده اسلام علماسی سائر دینلری تدقیق سز بیرا قمامشلردر. بوتون باطل و غیر باطل اعتقادلر اک خرده تفرعاتنه وارنجه یه قدر الکن کچیرلمش، مقبوله مقبول، مذمومه مذموم حکمی ویرلیدیکی کبی احکام اسلامیه نک کافه سی اعظم و اکبر من طرفندن تدقیق، تفصیل و تفسیر ایدلمشدر. بوکون اونلرک یکیدن تدقیق تکرار اده موجود نتیجه لره وارلماسنی انتاج

ایده جکدر. یرلرینی ده، سالکرینی ده، معبدلرینی ده
اسلامیته ترك ایتمه محکوم دینلری بوکون بزم
یکیدن تدقیق ایتمه من کفر دکل، ساده او
دینلرله وقیلله اوغراشمش و حقیقی قیمتلرینی میدانه
چیقارمش اولان اکابر اسلامک (رضی الله عنهم)
الله ایتدکلری نتیجه لری نظر دفته آلماسامان،
بودواته قارشى کفران نعمت وضعیتده قالمق لغمزى
ایجاب ایتدیرر.

باشمزه کلن بلالره صبر و تحمل بحثه کلنجه
(آمنت) ده کی (خیره و شره من الله تعالى) پی
مسکینه بر مغدوریت شکنده کوستر مکه مسلمان
اولیانک حق یوقدر. اون درت عصرلق تاریخنده
اهل اسلام کندنن بویوک قوتلرله هجوم ایدن
بویوک بلالری باشندن آتمادی می؟ اهل صلیبه قارشى
اولان محاربه لر، مسکینه عرض تسلیمیتیدر؟

بوکون میلیونلرجه اسلام حالا غدر و قهر
آلنده ازیلیورسه بومسکینلکی نتیجه سیمی، یوقسه
حقنی غصب ایدنه کندی آراسنده کی قوت
فوقنده می؟ صوک آناطولی خارقه سی ده اسلامه
صالدرانک بیتنه عشق ایدلمش یومروقله قاریشیق
بر شامار دکلیدر؟ بو مسلمانلرک دین و ملت
دشمنلریله اولان معامله سی. کندی آرالرنده کی
مناسباته کلنجه: یوقاریده کی دیدیکمز کی بریابانجی
دیندن اولانک بین الاسلام مناسبات و معاملاته
قاریشمایه حق یوقدر. ایکنجی اولارق خطیب
جنابلری بویوردیلرکه اسلامیت سالکری آراسنده
زنکین فقیر، بیاض، سیاه [*]، قوتلی، ضعیف
دیمه یه رک صیتی برقرده شلک تأسیس ایتمش و یاشاتمشدیر.
مادام که مسکینه توکل وار، برده غاصب وار
دیمکدر. بو حالده یکانه بر احتمال واردر که اوده

[*] رنک مسئله سنک بکرمنجی عصرده نه دیمک
اولدیفنی بالخاصه هندیلر پک ابی بیلمده در. (محرر)

اهل اسلامک ایکی پارچه یه بولتمه سیدر. اگر
اسلامیت بویله بری ظلم، غصب، حکم ایدن
ودیکری مظلوم، مغدور، محکوم اولارق مسکینه
عرض تسلیمیت ایله ین ایکی قسمدن مرکب اولسه یدی
بوکون کندی آغزندن صیتی برقرده شلک تأسیس
ایتمش و یاشاتمشدیر دیمه تأییدی و هیچ بر صورتله
بشقه بر معنایه چکیللمه ین مثبت بر حکم افاده ایدن
جمله سنی سویله میه جکدی.

تشبیه لری نه کلنجه، دین اسلام طیف شمسی
رنکلرندن بری دکل، کونشک کندی سیدر. طیفی
تشکیل ایدن رنکلرک هیچ بری حقیقی عالمی
کوسترمز. گلر مثالنده ده: نیچه چشید گلر
واردر که رنکسزدر، هر زمان قوقاز، کیمی اک
خفیف بر روز کارده دوکیلر، بر صباحک آیازنده
صولار. هله بعضیلری واردر که دمه بیله کیرمز.
کلستانده اعتباری، حتی محلی یوقدره فقط بر چشیدی ده
واردر که صباح، آقشام کیجه، کوندوز قوقوسی
اکسینک اولماز، صیجاغه صوئوغه و الحاصل هوانک
وزمانک تغیراته تحمل ایدر. ایشه او گلرک
سلطانیدر. فصل هر کل بر اولامازسه، بعضیلرنده ده
دیکن اولوب اله آلانلری بلایه صوقارسه دینلرده ده
هر دین بر اولاماز. مثال ایله اوله جق اولدقن صوکره
صوکره بیکی بر پاره. ایکی نقطه آراسنده کی اک
قیصه و دوغری مسافه بر خط مستقیمدر. خط
مستقیمدن غیرى بیکرجه غیر مستقیم خطلر واردر.
بو غیر مستقیم خطلرده انسان اوزون اوزادی به یولنی
غایب ایدر و نهایت النهایه چیقماز سوقاقلره صاپار.
اورادن قور توملنک چاره سی ایشه بوال Theosophical
کی جمعیتلر یایمق و بو صورتله بر ایکنجی چیقمازه
صایمقدر.

انسانک اللهلا شمع مسئله سی ایسه شمدی یه
قدر نه دینلرک قاریخنده، نه ملتارک، نه ده

علمك تاريخه الاله لشمس بر انسان مشاك
تصادق ايدله ديكندن بر معنا افاده ايتمين بر
مشله در .

پيغمبرلردن بشقه كيمسه معجزه يابمادي .
پيغمبرلرده بر انسان ايديلر و انسانلقلرخي كنديلري ده
مصرأ بيان ايتشلردى . معجزه لك صدورى ايسه
امر الهى اوزرسته در . پيغمبر اوليان انسانلرك
اجرا آتتى ايسه بو كون علم و فن ، طبيعى و ممكن
اوله رق كوسترييور . بونجه دهالر ، بونجه
خارق العاده لكلى مقياسلر بملر اولچووروز . پيغمبر
معجزه لرندن بشقه بزجه معجزه قيلندن عداولنان
خارق العاده لكلى طبيعت و قدرت بشريه داخنده در .
بوكون هر خارقه نى تحليل و تدقيق ايديسوروز ؛
موجب سيلرخي آراشديروروز بوليور و اونك حقنده
انتقادى متضمن حكملر مزي و يربوروز . شمدى يه
قدرو قوعى كور و لمه مش بر صنعتك بوندن صوكره
بشرك ا كتساب ايدم بيله چكى حقنده نه علم احوال
روح ، نه ده علم حيات بر احتمال بيلمه مكده درلر .
لابوراتوارلرده چالیشان و بر برلرسته ضد فكرلرك
تدقيق و تطبيقه اوغراشان متخصصلر بشري
چرچيوه دن ديشارى يه چيقييورلر . اونلر ايجون
بويله بر تعبير معنا افاده ايتمين بوش بر تعبير در .

مشير مظهر

مخمل ادبى :

عنقاي بيابان

بولدم سنى بونر بده جيا و فديرا عثمان شمس افندي
ييلد يزلى بر كيجه يدي ... نشيب و فراز ايله
واردق شب رحيل بيابانده منزله .
هنزل : سياه سياه سالان ياشلى بر چنار ؛
آلنده ، بر جدار ايله چپ چوره بر منزار .
سقف ستاره نقشى خفاكاه طائران ،
اغصاني هپ مراقبه حالنده سرگران

چكمش او يرده صيرته بر قطب مزوى ،
بژمرده بر عباى سهرنك اخروى .
طاشسز ، كتابه سز ، قورو طوبراقدى مرقدى ،
پوشيده ، تر بونده سكون مؤيدى .
بر سوزن مضى ايله تابنده بر بوجك ،
ايشلردى بر كتابه زر ين بنك بنك .
پارمقلىغده عقدلى بزلرله روزنى
بر تار عنكبوت ايدى ، قنديل مدفى :
وحدتگهنده كيزليجه احياى لين ايدمن
بر عابك نگاهنه بگزمه ردى رهاله
يرتيق قنادلى بر قوجه عنقاي وجد ايدى ؛
چو كمش ياتاردى سينه وحدتده مرقدى .

اي چول نه در بوشعشه آهنگ اولان شبك ؟
بر ارغنون دوشه فضاى مكوكيك .
بر وجد و برضيا بوتون افلاك محشم ،
بر بي نهايه نغمه زر ين زير و بيم .
الحان روشنا اولان اجرام نازك
آهنگ زارى صمت مضيد درين درين ...
فانوس كهكشاني ياقش ، خدا نما ،
لرزان ايشيقريه مناجات ايدم سما .
قاوروق بر آه باديه در باد مختصر ؛
اسدكجه قوملو لايتناهيت اورپر بر ...
كيمدر بو چولده بوستى سرهن قطب مزوى ؟
قورمش زمين وحدته بر آخرت اوى .
علوى بو قبر لايتناهيت احتواء
طولمش ظلال تارينه اسرار كبريا .
اي قطب سايه بخش بيابان ! بوتون سته
ياز ، قيش قوشاز بو باغرى يانيق چولده تر بيه كه
صريان فقر و ظلم اولان اولاد باديه
- بر چوق مسافه قطع ايدم رك - بره شفاء ديبه .
تر بيه ك سرينه تير بشرك اضطرابى ؛
ديكلر يك اشتكاسنى ، قلب خرابى .